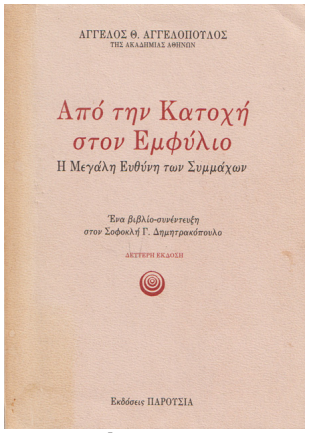

Με υπότιτλο: Η μεγάλη ευθύνη των Συμμάχων, ο ακαδημαϊκός Αγγ. Αγγελόπουλος δίνει μια μακροσκελή συνέντευξη στον Σοφοκλή Γ. Δημητρακόπουλο με αντικείμενο εκείνο το ζοφερό χρονικό διάστημα και ξετυλίγει σκέψεις και συμπεράσματά του.

Γεννημένος το 1904 ο Α.Α. σπούδασε στο οικονομικό Πανεπιστήμιο των Αθηνών όπου αναγορεύτηκε διδάκτωρ για να ακολουθήσουν μεταπτυχιακά στην Λειψία και το Παρίσι. Στα 35 του χρόνια ήταν τακτικός καθηγητής στην Νομική σχολή της Αθήνας. Το ’46 έχασε τη θέση του για πολιτικούς λόγους και από το ’49 έως το ’59 δίδαξε σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Το ’59 επιστρέφει στην Ελλάδα, το ’61 εκλέγεται τακτικός καθηγητής Οικονομικής Πολιτικής στο Πάντειο. Αφού είχε εκλεγεί πρύτανης, παραιτείται το ’67 διαμαρτυρόμενος για την επιβολή του πραξικοπήματος. Με την μεταπολίτευση αναγορεύτηκε σε ομότιμο καθηγητή και το ’76 εξελέγη τακτικό μέλος της Ακαδημίας Αθηνών.

Συνεπώς, πέρα από τις πολιτικές του τοποθετήσεις και δράσεις, ως π.χ. εκπρόσωπος της Π.Ε.Ε.Α. στο συνέδριο του Λιβάνου και την υπουργοποίησή του στην πρώτη μεταπολεμική κυβέρνηση του Γιώργου Παπανδρέου, είχε μια κορυφαία παιδεία για οικονομικά θέματα, η οποία του έδωσε τα εφόδια για να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της προεδρίας της Εθνικής Τράπεζας Βιομηχανικής Ανάπτυξης και του αναπληρωτή διοικητή της Διεθνούς Τράπεζας.

Δεν μπορεί λοιπόν, παρά οι απόψεις του για τον οικονομικό αντίκτυπο της Κατοχής να γίνουν απολύτως σεβαστές. Αφού λοιπόν εξηγεί την δια του πληθωρισμού μέθοδο, της ληστείας του τόπου, καταλήγει:

«Με τον πληθωρισμό, που έκαναν οι Γερμανοϊταλοί για να καλύψουν τις στρατιωτικές τους δαπάνες, με τον πληθωρισμό που συνέχισαν οι κατοχικές κυβερνήσεις για να καλύψουν κι αυτές τις δικές τους δυνάμεις, πραγματοποιήθηκε μια ολοκληρωτική εξανέμιση της αξίας της δραχμής και η καταλήστευση του Πλούτου της χώρας γενικά, Η συνολική ζημιά που πραγματοποιήθηκε εξαιτίας του πληθωρισμού μέχρι την 1η Οκτωβρίου1944 – δηλαδή λίγες μέρες πριν φύγουν οι Γερμανοί από την Ελλάδα – φθάνει τις 27.452.262 χρυσές λίρες Αγγλίας. Χαρακτηριστικό είναι ότι η τιμή της χρυσής λίρας στην αρχή του πολέμου ήταν 1000 δρχ., ενώ στο τέλος του 1,5 δισεκατομμύρια δρχ.» (σ.26)

Για την έκταση του πληθωρισμού σημειώνει:

«Την ημέρα που έφτασε η Κυβέρνηση στην Αθήνα (19 Οκτωβρίου 1944) η νομισματική κυκλοφορία είχε φθάσει στο επίπεδο των 102 τετράκις εκατομμυρίων (102.053.031.000.000.000) έναντι των 19.370.000 στην αρχή της Κατοχής, είχε αυξηθεί δηλαδή 5.260.465 φορές. Με τον πληθωρισμό, εξανεμίσθηκε αγοραστική δύναμη 27 εκατομμυρίων χρυσών λιρών.» (σ.121)

Για την αξία των αποθεμάτων που βρήκαν οι Γερμανοί:
«…σύμφωνα με καταθέσεις ειδικών και ανωτέρων υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών στη δίκη των δοσιλόγων, το ύψος της αξίας των αποθεμάτων, που μας αφαιρέθηκαν, υπολογίζονται σε εκατοντάδες εκατομμύρια δολάρια της εποχής» (σ.27)

Περιγράφει την κατοχική συμφορά με στατιστικά νούμερα.
«Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Προνοίας, τα ολοσχερώς κατεστρεμμένα σπίτια φθάνουν τις 140.000 και σε άλλες 100.000 τα μερικώς κατεστρεμμένα. Ο πληθυσμός, που μετά την απελευθέρωση είχε ανάγκη από μερική ή ολική στέγαση, ανερχόταν στο 1.000.000». (σ.28)
«…οι Έλληνες ακόμα και με τη συνδρομή του Ερυθρού Σταυρού στην αρχή του 1943 δεν έπαιρναν παρά μόνο το 29% του κατώτατου ορίου των απαραίτητων θερμίδων, ενώ την ίδια περίοδο οι Γάλλοι έπαιρναν το 55% και οι Βέλγοι 67%» (σ. 35)

Η πρώτη έκδοση του βιβλίου κυκλοφόρησε λίγο μετά την επανένωση της Γερμανίας, οπότε μοιραία τέθηκαν τα θέματα των πολεμικών αποζημιώσεων και των δανείων, όπου κατ' αρχάς κάνει έναν σαφή διαχωρισμό ανάμεσα στα δυο και επιμένει ότι τα ούτως ειπείν

κατοχικά δάνεια είναι κατοχυρωμένα με την συμφωνία της Ρώμης, της 14ης Μαρτίου του 1942, καθώς οι αρχές Κατοχής έκαναν πάντοτε διάκριση μεταξύ των «εξόδων κατοχής» που επιβάρυναν το ελληνικό δημόσιο και των «πιστώσεων» με τις οποίες χρεώνονταν οι κυβερνήσεις της Γερμανίας και της Ιταλίας.

Αναφέρει λοιπόν:
«Πρέπει να γίνει κατανοητό η αξίωση της Ελλάδας στην προκειμένη περίπτωση αναφέρεται στο «δάνειο» που οι Αρχές Κατοχής αναγνώρισαν με την συμφωνία της Ρώμης, και όχι σε «επανορθώσεις» (σ.30)

Αφού λοιπόν εξετάζει και δομεί την υπόθεση πάνω σε νομική βάση, αναφέρει τις δικές του ενέργειες το ’64 όταν ανακίνησε πάλι το θέμα το ’64 έχοντας επαφές με τους διευθυντές των υπουργείων Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών της Δ. Γερμανίας, υποβάλλοντας και τις σχετικές εισηγήσεις στον Έλληνα υπουργό εξωτερικών Στ. Κωστόπουλο, τονίζει ότι: *«η Ελλάδα πρέπει να διατηρεί ανοικτή την εν λόγω απαίτηση, να την υπενθυμίζει σε κάθε ευκαιρία και να κάνει γνωστό ότι η ελληνική στάση θα είναι κατά κάποιο τρόπο ανένδοτη»* . (σ.31).

Στην ερώτηση: Τα δάνεια αυτά σε πόσα δολάρια αντιστοιχούν σήμερα; Και το «σήμερα» τοποθετείται αμέσως μετά την επανένωση της Γερμανίας, δηλαδή κάποια τριάντα χρόνια από τις μέρες μας, απαντά:

«Σύμφωνα με τους υπολογισμούς του επί των οικονομικών γερμανού εκπροσώπου τότε στην Τράπεζα της Ελλάδος Νέστλερ, το οφειλόμενο από τα δάνεια αυτά ποσό, αρκετούς μήνες πριν από το τέλος του πολέμου ανερχόταν σε 38 εκ. χρυσές λίρες. Αν λοιπόν συνυπολογισθούν και οι υπόλοιποι μήνες μέχρι το τέλος του Πολέμου και αν δεχτούμε ακόμη και τους υπολογισμούς των γερμανικών αρχών, που είναι πολύ κάτω της πραγματικότητος, τα δάνεια της Κατοχής θα είχαν ανέλθει το λιγότερο σε 45 εκ. χρυσές λίρες που αντιστοιχούν σε 4,05 δις. δολάρια» (σ.32)

Σε τούτο το ποσό θα πρέπει να προστεθούν οι τόκοι 76 ετών που, έστω με το ελάχιστο των επιτοκίων, θα είναι σημαντικοί. Έτσι ο Α.Α. κατέληγε:
«Τα ποσά αυτά των δανείων, ανεξάρτητα από τις πολεμικές επανορθώσεις για τις καταστροφές και αρπαγές του δημοσίου και ιδιωτικού πλούτου της Χώρας μας, πρέπει να διεκδικήσει η Ελλάδα με απόλυτη προτεραιότητα». (σ.32)

Κι επειδή ως οικονομολόγος καταλαβαίνει την πραγματικότητα δείχνει έναν ήπιο τρόπο συνεννόησης:
«Το ποσόν αυτό θα ήταν δυνατό να χορηγηθεί στην Ελλάδα, σε μια μεσοπρόθεσμη χρονική περίοδο με καταναλωτικά και κεφαλαιουχικά αγαθά, με επενδύσεις, ή με εκτελέσεις βασικών έργων υποδομής από γερμανικές εταιρίες που θα πληρωθούν από το γερμανικό κράτος» (σ.34)

Για να εννοήσουμε τα γεγονότα. Η Γερμανία καταλαμβάνει τον Απρίλιο του ’41 την Ελλάδα. Αφαιρεί κάθε είδους απόθεμα, απομυζεί κάθε πόρο, αναγκάζει την Ελλάδα σε έξοδα Κατοχής, καταδικάζει τον πληθυσμό σε λιμό και επιπροσθέτως συνάπτει δάνειο με την συνθήκη της Ρώμης το οποίο ποτέ δεν αποπληρώνει.

Ακολούθως ο ανθός της ελληνικής παραγωγικής τάξης αναγκάζεται μεταπολεμικά να μεταναστεύσει στην Δ. Γερμανία στην αναζήτηση ενός καλύτερου μέλλοντος που δεν μπορούν να του προσφέρουν οι μετεμφυλιακές κυβερνήσεις.

Τέλος το Focus μας βαπτίζει απατεώνες και η Handelsblatt συμβουλεύει τους Γερμανούς, μετά από δέκα μνημονιακά χρόνια που ταπείνωσαν ακόμα μια φορά την Ελλάδα, να έρθουν να αγοράσουν ακίνητα, τώρα, που είναι φθηνά, την ώρα που συστημικοί ελληνικοί λαϊκοί ιστότοποι με επίχρισμα κοσμικότητας πανηγυρίζουν επειδή τα γερμανικά μέσα προτρέπουν τους γερμανούς πολίτες να έρθουν για διακοπές στην Ελλάδα.